

YOU name it,

he's got it!

Lange tijd associeerde ik het Amerikaanse bedrijf Bel Canto Design met de karakteristieke vormgeving van componenten uit hun e.One series. Tot ik op de iEar show van 2017 bij importeur Dimex tegen een apparaat aanliep dat hier qua vormgeving zeer sterk van af week. Het bleek een geïntegreerde versterker te zijn uit de nieuwe Black EX lijn van het in Minneapolis gevestigde merk. De klank sprak me dermate aan dat ik ter plekke om een review exemplaar vroeg. The rest, as they say, is history.

De Black EX lijn, die bestaat uit de Black EX DAC, de Black EX Integrated en de Black EX Dual Mono Amplifier, is direct afgeleid van de top lijn van Bel Canto Design; de Black series. Alle drie zijn ze gehuisvest in een prachtig afgewerkt, strak, zwart geanodiseerd aluminium chassis met intern het unieke layer dempende sub-chassis. De ter recensie aangeleverde, 12 kilo wegende, Black EX Integrated levert met zijn gemodificeerde nCore als klasse D versterker 250 Watt bij 8 Ohm en 500 Watt bij 4 Ohm.

Uitrusting

Hij mag dan in naam als geïntegreerde versterker door het leven gaan, in feite is hij veel meer dan dat. Dit wordt duidelijk wanneer we een blik werpen op de achterzijde. Van links naar rechts zien we daar eerst de fraaie WBT NextGen luidspreker connectoren. Daarnaast de aansluiting voor de aardedraad van een

draaitafel, gevolgd door twee analoge ingangen welke beiden kunnen worden ingesteld als Home Theater Bypass. Gevolgd door een analoge output die kan dienen om een actieve subwoofer aan te sturen. Direct na het midden een RS232 waarna de digitale ingangen volgen. Allereerst een AES XLR input die data rates tot 24 bit 192 kHz kan verwerken. Dezelfde waarden gelden voor de daaropvolgende SPDIF en Toslink inputs. De naastliggende USB input accepteert rates tot 24 Bit 384 kHz, MQA en DSD 64/128 in DoP format. Daaropvolgend een USB A ingang waaraan een externe FAT32 geformatteerde USB opslag gehangen kan worden. De laatste ingang is voor het ethernet en accepteert data tot 24 Bit 192 kHz en DSD 64 in DSF format. De ingang ondersteunt MQA, is UPnP/DLNA compatible en een Roon Ready endpoint. Alle inputs, dus ook de twee analoge line level ingangen,

worden gemanaged door het digitale hart van de Black EX; het nieuwe AMiP (Asynchronous Multi-Input Processor) platform. Dit bestaat uit 2-32Bit XMOS general purpose processors, 2-32 Bit ARM processor units en 2 dedicated audio processors. De signalen vanuit de programmeerbare (MM 47 Kohm, MC 50, 100, 500, 1000 Ohm) interne phono stage en de twee line level analoge inputs voeden een 24/192 AD converter die de data aanlevert aan de processor core. Dual free running Ultra-Low Phase Noise Master Clocks besturen het digital processing en verwijderen de jitter die afkomstig is van externe digitale input.

Techniek

Het programmeren van de Black EX, het aanpassen van het volume en het selecteren van de inputs kan gebeuren met behulp van de zware, eveneens in zwart uitgevoerde aluminium afstandsbedie-

►NEXT

ning of door gebruik te maken van de rechts op het front geplaatste draaiknop. Deze knop is, net als de hoofdtelefoon-aansluiting, geplaatst in het kunststof gedeelte waarin zich ook het centraal geplaatste display bevindt. Tijdens de testperiode geef ik persoonlijk de voorkeur aan de afstandsbediening. Niet alleen omdat die heel prettig in de hand ligt, maar ook omdat het te dimmen, uitschakelbare display op de voorzijde vanaf de luisterpositie duidelijk leesbaar is. Bij het doorlopen van het menu kom ik de Tilt functie tegen waarmee de tonale balans kan worden aangepast. Vooral handig wanneer de kamerakoestiek problemen geeft maar ook te gebruiken bij minder optimale opnamen. Lange tijd ontbraken dit soort functies op versterkers maar zeker in een tijd waarin veel muzikliefhebbers leven in minimalistisch ingerichte, veelal betonnen ruimtes is het toe te juichen dat fabrikanten hierop terugkomen. Tevens kan met de Bass EQ de lage frequentie energie beneden de 200 Hz gecontroleerd worden, terwijl met het high-pass filter het presteren van de luidsprekers in combinatie met de subwoofer output geoptimaliseerd kan worden. Met het controle menu kan tevens een volume maximum worden

ingesteld. Hiermee wordt voorkomen dat iemand per ongeluk het geluid te hard zet met het gevaar dat de luidsprekers beschadigd worden. Voor de volledigheid; tijdens de testperiode heb ik deze functies in mijn akoestisch aangepaste luisterruimte niet hoeven gebruiken. Nu heb ik nog één belangrijk ding niet genoemd en dat is de SEEK iOS app van Bel Canto Design. Inderdaad een app, vooralsnog uitsluitend te gebruiken met iOS smartphones en tablets, om het volume te regelen en om muziek te streamen van op het ethernet aangesloten bronnen, muziekdiensten als Tidal (MQA) en Qobuz etc.

Luisteren

Hoe indrukwekkend ook, eigenlijk vind ik dat ik hiermee wel weer genoeg heb gezegd over de achterliggende 'state of the art' techniek. Tenslotte gaat het mij, en waarschijnlijk u ook, uiteindelijk eerst en vooral om de klank. Niet voor niets heeft oprichter/ontwerper John Stronczer zijn bedrijf Bel Canto genoemd, hetgeen Italiaans is voor 'schone zang'. Stronczer, die trouwens ooit begon met het ontwerpen en fabriceren van single ended buizenversterkers, heeft een jarenlange ervaring met het opnemen van muziek en weet derhalve heel

goed hoe stemmen en instrumenten live klinken. Misschien dat daarom bij kennismaking vooral de klank van de Black EX indruk op mij maakte. Om te beoordelen of de Black EX als onderdeel van mijn referentiesysteem net zo indrukwekkend kan presteren sluit ik hem allereerst met een AudioQuest NRG 1000 powercord aan op een eigen separate stroomgroep, waarna ik hem met een AudioQuest Diamond AES/EBU digitale interlink verbindt met de NAD M50/M 52 combinatie teneinde toegang te krijgen tot de daar opgeslagen digitale bestanden. Gedurende de eerste dagen heb ik het idee dat de versterker zich nog moet settelen en klinkt een enkel werk soms wat tam in mijn oren. Gelukkig komt daar echter verandering in. Wanneer dat punt bereikt is en Schubert's Swanengesang cyclus door de ruimte klinkt word ik getroffen door de 'schone zang' van Matthias Goerne. Getroffen is de juiste term want de stem raakt me vol in het hart. Uiteraard hoor ik ook de natuurlijke weergave van de mij zo vertrouwde Harbeth SHL 5 Plus luidsprekers, maar tegelijkertijd is er de warme, gedragen klank, rust en autoriteit die mij destijds opvielen tijdens de X-FI show. Pas in tweede instantie valt me de verfijnde

BEL CANTO BLACK EX INTEGRATED

detaillering en gelaagdheid op die stem en piano kenmerken. Tijdens het draaien van de geripte cd 'Fink and the Royal Concertgebouw Orchestra Live in Concert' valt vooral in het nummer *The Infernal Machine, for orchestra* de kracht, de druk, het vloeiende gemak en de dynamiek op. Dezelfde database met muziek staat ook op mijn Synology NAS en die ontsluit ik door de Black EX middels een supra ethernet kabel te verbinden met mijn ethernet. Het engelachtige karakter van de stem van Montserrat Figueras komt, net als de akoestiek van de ruimte waarin de liederen opgenomen zijn, prachtig tot uitdrukking tijdens het afspelen van de ontroerende devote liederen van 'Cant de la Sibilla', waarbij de zangeres begeleid wordt door een ensemble onder leiding van haar echtgenoot Jordi

BEL CANTO BLACK EX DUAL MONO AMP

BEL CANTO BLACK EX DAC/CONTROL PREAMP

Savall. Eveneens via mijn ethernet maak ik contact met Tidal, waar ik kies voor 'Masters'. De DAC in de Black EX weet uitstekend raad met de MQA en High Resolution masters die ik selecteer, waardoor oude albums herleven en nieuwe glans krijgen. Zoals bijvoorbeeld de 50th Anniversary Expanded Edition van 'Strange Days' van The Doors en 'Automatic For The People' van R.E.M.

Phonotrap

Dat ook de phonotrap van de Black EX op hoog niveau zijn werk doet wordt direct duidelijk wanneer ik op mijn TW Acoustic Raven Two met SME 309 arm en Lyra Delos MC element een album draai dat ik meer dan tien jaar geleden recenseerde voor Hifi.nl. John Heard & Co; The Jazz Composer's Songbook. Een zowel artistiek als klankmatig top album van een groep rond John Heard. Alle kwaliteiten die ik via mijn eigen ASR Basis Exclusive phono hoor herken ik ook nu weer. Een veel ouder album is dat van Woody Herman. Naast Duke Ellington en Count Basie de belangrijkste big-band leader. 'Woody Herman - 1963', The Swingin'est Big Band Ever, Woody's 25th Year... His Greatest. De vitaliteit en de energie spetteren van dit album af wanneer draaitafel, arm, element en phono daar gezamenlijk toe in staat zijn. De Black EX phono kwijt zich uitstekend van zijn taak.

Conclusie

Wanneer ik uitsluitend af ga op zijn naam dan moet ik de Bel Canto EX Integrated eigenlijk rekenen tot de groep geïntegreerde versterkers in het hogere segment. Maar hoewel hij zich binnen die groep uitstekend weet te profileren, doe ik hem in mijn ogen met die 'beperking' toch ernstig tekort. Want hij is zoveel meer dan een prachtig klinkende, krachtige klasse D versterker met mooie specificaties in een luxe, subliem afgewerkte behuizing. Sluit hem aan op het ethernet, verbindt hem met een mooie set luidsprekers en u kunt direct op hoog niveau streamen; Tidal, Qobuz in de formaten MQA, PCM en DSD. Eventueel met behulp van de SEEK iOS Control APP waarmee u tevens de tonale balans aan kunt passen. Mocht u alternatieve bronnen aan willen sluiten dan zijn daarvoor niet alleen meerdere digitale en analoge ingangen, maar ook een hoogwaardige MM/MC phono beschikbaar. Kortom; deze 'Black Beauty' is de begeerlijkste 'All-in One' die ik ken en daarmee een absolute aanrader!

Jan de Jeu

PRIJS
BEL CANTO BLACK EX INTEGRATED € 14.990,-

DIMEX REFERENCE AUDIO EQUIPMENT
TEL: +31 (0)70-4042647
E-MAIL: INFO@DIMEX.NL, WWW.DIMEX.NL

►►END